

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Coca Gheorghe cu avocatul acestuia, Popescu Mihai, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Coca Gheorghe xxxx, născut la xx xxxx xxxx,
originar și domiciliat în xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.02.2016 – 30.06.2017;

Instanța de apel: 16.08.2017 – 11.10.2017;

Instanța de recurs: 27.12.2017– 13.02.2018;

Instanța de apel: 23.03.2018 – 10.12.2018;

Instanța de recurs: 16.05.2019– 30.10.2019.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 30 iunie 2017, Coca Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.150 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar în baza art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 1 an.

S-a dispus încasarea de la Coca Gheorghe în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 57 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, pe parcursul anului 2015, Coca Gheorghe locuind cu soția Coca Maria în aceeași gospodărie situată în xxxx, r-nul xxxx, sistematic a aplicat în privința ultimei violență fizică manifestată prin diverse lovituri peste suprafața corpului și violență psihică manifestată prin înjurături și tratament degradant.

La 18.12.2015, Coca Gheorghe aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx, r-nul xxxx,

fiind în stare de ebrietate, i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele soției Coca Maria, cauzându-i, conform raportului de expertiză medicală legală nr.2D din 06.01.2016, vătămări corporale neînsemnate și suferințe psihice. Din acest motiv Coca Maria a încercat să se stranguleze cu o frânghie, dar a fost oprită de vecina Budoianu Lidia.

La 21.12.2015, Coca Gheorghe aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx, r-nul xxxx, fiind în stare de ebrietate a inițiat un conflict cu soția Coca Maria și a aruncat în ea cu un pahar cauzându-i suferințe psihice, din care motiv ultima fiind epuizată și stresată de comportamentul soțului, a consumat pastile cu scop de a se sinucide.

La 06.01.2016, Coca Gheorghe aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx, r-nul xxxx, fiind în stare de ebrietate, a inițiat un conflict și a amenințat-o cu răfuiala fizică pe soția Coca Maria, cauzându-i suferințe psihice.

La 13.01.2016, Coca Gheorghe, aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx, r-nul xxxx, fiind în stare de ebrietate, a inițiat un conflict și a numit-o cu cuvinte necenzurate pe soția Coca Maria, înjosindu-i demnitatea și cauzându-i suferințe psihice.

De către organul de urmărire penală acțiunile lui Coca Gheorghe au fost încadrate în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal - *violența în familie, adică acțiunea intenționat manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, acțiuni, care au determinat victima la tentativă de suicid.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de către apărătorul Jian Vladislav în numele inculpatului.

3.1. Procurorul a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Coca Gheorghe să fie condamnat în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii a invocat că, infracțiunea de violența în familie, în redacția Legii nr.196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, înserează trei modalități faptice de realizare, violența fizică art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal; violența psihologică - art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal și violența economică - art.201¹ alin.(1) lit. c) Cod penal, cu agravantele, prevăzute de aliniatele respective. Dispoziția art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal descrie infracțiunea de violență psihologică în familie, comisă prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei. Această componentă este una formală, deoarece nu indică la survenirea unor anumite consecințe făcând referință doar la scopul urmărit de agresor. Lipsa urmărilor prejudiciabile, exprimate prin vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, nu exclude prezența elementelor infracțiunii de violență în familie, prevăzută de art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal și exprimată prin intimidarea membrului de familie, prin diverse forme, în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, provoacă suferințe fizice și psihice, stări de tensiune ce intimidează și înfricoșează victima, fapt ce o impune să-și schimbe comportamentul, iar agresorul acționează în asemenea mod în scopul impunerii voinței și controlului personal asupra victimei.

3.2. Avocatul Vladislav Jian în numele inculpatului, a solicitat casarea sentinței acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivare a indicat că, din conținutul declarațiilor se deduce că încercările părții

vătămate de a-și crea careva prejudicii vieții și sănătății nu pot fi calificate din punct de vedere juridic drept tentativă de sinucidere, ea nu a întreprins acțiuni directe de sinucidere. Cât ține de administrarea pastilelor, a menționat că chiar dacă a consumat pastile imediat a contactat vecina fapt ce a dus la preîntâmpinarea producerii efectului. La fel, nu se cunoaște cantitatea și efectul pastilelor, astfel se deduce că fapta respectivă nu reprezintă tentativă de sinucidere.

Părții vătămate nu i-au fost provocate vătămări corporale ușoare, fapt ce nu permite încadrarea infracțiunii prin prisma art.201¹ alin.(1) Cod penal, respectiv nici nu cade sub incidența art.201¹ alin.(3) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

5. Instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, demonstrând vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.150 alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal a ținut să menționeze că tentativa de sinucidere are loc în cazul punerii în executare a intenției de a se sinucide, executare care a fost întreruptă sau care, deși a fost efectuată în integralitate, nu a condus la deces.

De asemenea, Colegiul penal a precizat că, argumentul avocatului precum că partea vătămată nu a întreprins nici o acțiune directă de a se sinucide nu corespunde adevărului, or, cât Coca Maria, atât și martorul Budoianu Lidia au confirmat că partea vătămată a pregătit funia pentru a se strangula de copac, martorul aruncând funia în sobă.

Astfel, în circumstanțele respective se atestă și se percep ca fiind reale acțiunile părții vătămate. Totodată, numărul de pastile consumat indică cert la caracterul real al tentativei de sinucidere. Prin declarațiile martorului Savcenco Ion se confirmă faptul că în lipsa intervenției la timp puteau fi urmări grave. Deci, per ansamblu, toate circumstanțele enunțate atestă indubitabil tentativă de sinucidere a dnei Coca Maria. Prin urmare, se atestă legătura causală dintre fapta inculpatului și tentativa de sinucidere a părții vătămate.

Conform art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

La momentul comiterii infracțiunii, art.201¹ alin.(1) Cod penal, avea următorul conținut: „Violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral, se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani”. La momentul soluționării cauzei penale (adică la momentul emiterii sentinței) art.201¹ alin.(1) Cod penal

(în redacția Legii nr.196 din 28.07.2016 (Monitorul Oficial nr.306-313 din 16.09.2016)) are următorul conținut: „Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin: a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății; b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei; c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății, se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani”. Modificarea respectivă este relevantă cazului examinat, deoarece semnele obligatorii pentru componența din art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal se conțin și în art.201¹ alin.(1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal a menționat că, în situația redacției actuale a art.201¹ Cod penal, lipsește un element obligatoriu – vătămarea ușoară a integrității corporale. De asemenea, concluzia respectivă a fost împărtășită și de procuror, care a participat în prima instanță și în cadrul dezbaterilor judiciare a solicitat încetarea procesului penal.

Conform art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Astfel, Colegiul penal a concluzionat că nu poate fi reținut elementul obligatoriu - *intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei*, cum este solicitat în apelul procurorului. Scopul de impunere a voinței și scopul de impunere a controlului, fiind element obligatoriu al componenței de infracțiune, nu a fost încriminat inculpatului prin rechizitoriu.

La caz, Colegiul penal a reținut că în acțiunile inculpatului sunt întrunite toate elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.150 alin.(1) Cod penal. Există o concurență dintre art.150 alin.(1) Cod penal, care este o normă generală, și art.201¹ alin.(3) lit. b) Codul penal (în redacția existentă până la 16.09.2016), care era o normă specială, fiind stipulate metode (acțiuni adiacente) speciale și cercul restrâns al subiecților. Prin urmare, în cazul imposibilității de a aplica norma specială, urmează a fi aplicată norma generală.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, Colegiul penal a conchis că instanța de fond corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art.7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. De asemenea, instanța de fond a ținut corect cont de prevederile art.76 Cod penal și ca circumstanță atenuantă a considerat faptul că inculpatul și-a manifestat căința sinceră și totodată, s-a împăcat cu partea vătămată, iar careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Conform art.16 alin.(3) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Coca Gheorghe, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave. Astfel, Colegiul penal a considerat că instanța de fond corect a conchis că inculpatul trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus- indicate și a considerat că reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.150 alin.(1) Cod penal.

Referitor la suspendarea condiționată a pedepsei, Colegiul penal a considerat că instanța de fond a aplicat corect prevederile art.90 Cod penal, or, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

6. Procurorul a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului a menționat că, decizia prin care au fost reîncadrate acțiunile inculpatului de la art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal la art.150 alin.(1) Cod penal, este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece instanța de apel urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate, să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei, respectiv să dezvăluie concluzia de reîncadrare a acțiunilor, expunând punctul de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii;

- instanța a menționat că, pentru încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art.201¹ Cod penal, urma să persiste un element obligatoriu și anume - vătămarea ușoară a integrității corporale, însă în acest sens a fost omis faptul că inculpatului i-a fost imputată norma enunțată cu agravantele determinarea la sinucidere sau la tentativă de sinucidere, fapt ce denotă că, acțiunile perfect se încadrează în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal;

- instanța nu a motivat soluția sa privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în asemenea circumstanțe instanța trebuia doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 februarie 2018, a fost admis recursul declarat, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În argumentarea soluției pronunțate instanța de recurs a statuat, că soluția instanței de apel privind menținerea condamnării inculpatului pe art.150 alin.(1) Cod penal este prematură și afectată de eroarea de drept prescrisă în pct. 6) alin.(1) din art.427 Cod de procedură penală și anume că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.

Instanța de recurs a menționat că, conform actului de învinuire inculpatul se învinuiește de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal și instanța de fond, recalificând acțiunile lui Coca Gheorghe, conform dispozitivului sentinței, l-a recunoscut vinovat și condamnat în baza art.150 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a menținut eroarea primei instanței, deoarece instanța de fond adoptând o sentința de condamnare în baza art.150 Cod penal, greșit s-a condus de prevederile art.394 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, indicând învinuirea pe baza căreia cauza în privința inculpatului a fost trimisă în judecată (art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal) și nu a constatat fapta penală ca fiind comisă de către Coca Gheorghe, sub aspectul

infrațiunii prevăzute la art.150 alin.(1) Cod penal. De aici reiese că, motivul soluției din descriptivul sentinței nu corespunde cu cel din dispozitivul ei, astfel încât atât instanța de fond cât și cea de apel nu au respectat prevederile art.389, 394 alin.(1) Cod de procedură penală, privind întocmirea părții descriptive a hotărârii de condamnare.

Colegiul penal lărgit a reținut că, instanța de apel respingând apelul procurorului nu invocă circumstanțele care au stat la baza concluziei sale și își întemeiază soluția doar prin descrierea probelor, însă la adoptarea hotărârii e rezonabilă expunerea circumstanțelor faptelor comise, luându-se în considerație cronologia evenimentelor și probele ce susțin concluziile instanței privind vinovăția sau nevinovăția și aprecierea juridică a faptei. În acest caz, după aprecierea probelor și încadrarea juridică a acțiunilor vinovatului, instanța la motivarea deciziei trebuie să argumenteze concluzia generală privind volumul învinuirii dovedite în privința inculpatului și privind încadrarea juridică a acțiunilor lui.

La fel, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La baza concluziei instanței de apel au fost reținute probele cercetate de prima instanță, iar o astfel de abordare este una prematură, deoarece, aceasta nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond. Astfel, conform textului deciziei se face referire la declarațiile inculpatului, a părții vătămate și a martorilor, însă nu se expune opinia asupra acestora.

Prin urmare, probele administrate în cadrul urmăririi penale, precum și cele din ședințele de judecată, urmau a fi verificate în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală și anume, prin cercetarea lor din punctul de vedere al coroborării.

Instanța de recurs a considerat că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie urmau a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu alte probe la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2018, a fost respins ca nefondat, apelul declarat de avocatul Vladislav Jian în numele inculpatului.

A fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința, inclusiv și din oficiu, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

- Coca Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infrațiunii prevăzute de art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, inculpatul Coca Gheorghe pe parcursul anului 2015, locuind cu soția Coca Maria în aceeași gospodărie situată în s. xxxx, r-1 xxxx, sistematic a aplicat în privința ultimei violență fizică manifestată prin diverse lovituri peste suprafața corpului și violență psihică manifestată prin înjurături și tratament degradant.

Așa dar, la 18 decembrie 2015, Coca Gheorghe Maxim, aflându-se la domiciliu

situat în s. xxxx, r-nul xxxx, fiind în stare de ebrietate, i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele soției Coca Maria, cauzându-i, conform raportului de expertiză medicală legală nr.2D din 06 ianuarie 2016, vătămări corporale neînsemnate și suferințe psihice, din care motiv Coca Maria a încercat să se stranguleze cu o frânghie, dar a fost oprită de vecina Budoianu Lidia

La 21.12.2015, Coca Gheorghe aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx, r-nul xxxx, fiind în stare de ebrietate a inițiat un conflict cu soția Coca Maria și a aruncat în ea cu un pahar cauzându-i suferințe psihice din care motiv ultima fiind epuizată și stresată de comportamentul soțului a consumat pastile cu scop de a se sinucide.

La 06.01.2016, Coca Gheorghe aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx, r-nul xxxx, fiind în stare de ebrietate, a inițiat un conflict și a amenințat-o cu răfuiala fizică pe soția Coca Maria, cauzându-i suferințe psihice.

La 13.01.2016, Coca Gheorghe, aflându-se la domiciliu situat în s. xxxx, r-nul xxxx, fiind în stare de ebrietate, a inițiat un conflict și a numit-o cu cuvinte necenzurate pe soția Coca Maria, înjosindu-i demnitatea și cauzându-i suferințe psihice.

Prin acțiune sale intenționate, Coca Gheorghe a comis infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, acțiuni care au determinat victima la tentativă de suicid.

Instanța de apel a conchis că, situația de fapt și de drept reținută de prima instanță, corespunde probelor din dosar, care însă au fost apreciate incorect, astfel, ajungând eronat la concluzia că în ședința de judecată nu s-a dovedit vina lui Coca Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(3), lit. b) Cod penal și că acțiunile acestuia urmează a fi recalificate în baza art.150 alin.(1) Cod penal.

Apreciind probele administrate în cauză, instanța de apel a considerat că, vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate a fost cu certitudine dovedită, iar în cadrul cercetării judecătorești partea acuzării a prezentat probe concludente și utile, care au demonstrat vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal. Declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați sunt consecvente și clare, coroborează cu probele prezentate în sprijinul învinuirii, care, în ansamblu, combat versiunea inculpatului despre nevinovăția sa.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.201¹ alin.(3) Cod penal are un caracter complex.

Obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială. La rândul său, obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei sau la viața persoanei.

Obiectul material îl reprezintă corpul persoanei.

Victimă în cazul infracțiunii date poate fi orice membru al familiei făptuitorului. După cum reiese din art.133¹ Cod penal - „Prin membru de familie se înțelege: a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii; b) în condiția de locuire separată: persoanele aflate

în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj).”

Latura obiectivă are următoare structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea manifestată fizic sau verbal; 2) urmările prejudiciabile care se exprimă, după caz în: vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății; vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; sinuciderea sau tentativa de sinucidere; deces; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Metodele și mijloacele aplicate la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(3) Cod penal, nu au nici o relevanță la calificarea faptei, însă pot fi luate în considerare la individualizarea pedepsei.

Instanța de apel a constatat cu certitudine că în acțiunile inculpatului Coca Gheorghe este prezentă latura obiectivă prevăzută la art.201¹ alin.(3) Cod penal, or, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedit faptul că Coca Gheorghe pe parcursul anului 2015, locuind cu soția Coca Maria în aceeași gospodărie situată în s. xxxx, r-nul xxxx, sistematic a aplicat în privința ultimei violență fizică manifestată prin diverse lovituri peste suprafața corpului și violență psihică manifestată prin înjurături și tratament degradant.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, a fost demonstrată cu certitudine prezența urmărilor prejudiciabile care se exprimă prin tentativă de sinucidere, în situația în care, a fost dovedit faptul că partea vătămată a întreprins măsuri în vedere sinuciderii prin întrebuințarea pastilelor cu denumirea „diazepan”, fapt confirmat prin declarațiile martorului Savenco Ion, iar dacă martorului Budoian Lilia nu intervenea în situația creată prin chemarea unei ajutorului medical calificat, urmările puteau fi unele din cele mai grave, or, la momentul sosirii ambulanței, partea vătămată se afla într-o stare stabilă, dar gravă.

Prin urmare, în speță este prezentă legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, având în vedere că din cauza comportamentului agresiv a inculpatului Coca Gheorghe, aplicarea violenței atât fizice cât și verbale, partea vătămată a întreprins acțiuni de sinucidere, acțiuni care în independența de aceasta, nu s-au realizat.

Instanța de apel a reiterat că, lipsa urmărilor prejudiciabile exprimate prin vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății, nu exclude prezența elementelor infracțiunii de violență în familie, în situația în care, acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre intimidarea membrului familiei, prin diverse forme, în scop de impunere a voinței sau a controlului asupra victimei, provocând suferințe fizice și psihice, stări care au dus la umilire, frică, înjosire, incapacitate de apărare împotriva violenței fizice, la sentimentele de frustrare, fapt ce a impus victima să-și schimbe comportamentul său exprimat prin determinare spre sinucidere.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel având în vedere că, inculpatul Coca Gheorghe se face vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit. b) Cod penal, instanța de apel a considerat, că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința ultimului nu poate fi atins decât prin stabilirea pedepsei în limita prevăzută de sancțiunea art.201¹

alin.(1) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare.

11. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, inculpatul Coca Gheorghe cu avocatul acestuia, Popescu Mihai, au declarat recurs ordinar în care, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 9) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, a indicat următoarele argumente:

- repunerea în termen a recursului ordinar declarat, deoarece din motive independente de voința inculpatului a omis termenul, astfel, decizia instanței de apel din 10.12.2018, i-a fost adusă la cunoștință în ziua în care a fost reținut, la 04.04.2019;

- instanța de apel greșit a calificat acțiunile inculpatului în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, considerând că nu au fost prezentate probe ce ar confirma că Coca Maria a consumat pastilele, deoarece a fost agresată de inculpat, pătimita de fapt și-a dorit să însceneze tentativa de sinucidere pentru a-și sensibiliza soțul agresor, ca să nu mai consume băuturi alcoolice;

- din acțiunile inculpatului se desprind doar fapte precum inițierea unor conflicte în cadrul cărora a numit-o cu cuvinte necenzurate pe soția Coca Maria, înjosindu-i demnitatea și cauzându-i suferințe psihice;

- acțiuni care ar presupune impunerea unui control asupra voinței părții vătămate de a o determina pe aceasta spre tentativă de suicid, nu au fost întreprinse de către inculpat;

- scopul de impunere a voinței și scopul de impunere a controlului, fiind element obligatoriu al componenței de infracțiune, care nu a fost incriminat prin rechizitoriu;

- la data comiterii infracțiunii art.201¹ alin.(1) Cod penal, avea următorul conținut: „Violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral, se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani”.

- la momentul emiterii sentinței art.201¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr.196 din 28.07.2016 (Monitorul Oficial nr.306-313 din 16.09.2016)) are următorul conținut: „Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin: a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății; b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei; c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății, se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani”.

- modificarea respectivă este relevantă cazului examinat, deoarece semnele obligatorii pentru componența din art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal se conțin și în art.201¹ alin.(1) Cod penal, în situația redacției actuale a art.201¹ Cod penal, lipsește un element obligatoriu - vătămarea ușoară a integrității corporale. Astfel, instanța de apel a comis o eroare care urmează a fi reparată prin transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

12. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din textul recursului declarat, se constată că recurenții invocă drept temeiuri pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 9) Cod de procedură penală, exprimând convingerea că, instanța de apel a încadrat greșit acțiunile lui Coca Gheorghe în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, însă Colegiul penal consideră că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurenți.

Lecturând recursul, Colegiul penal reține că, acesta nu este motivat prin prisma temeiurilor indicate, recurenții de fapt criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că fapta incriminată în actul de învinuire a fost comisă de către inculpat.

Colegiul penal menționează că, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

Cu referire la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală invocat de către recurenți, penal Colegiul menționează că acest punct conține 5 temeiuri care pot fi invocate în recurs, însă recurenții nu au concretizat care din aceste temeiuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă acestea, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă, prin urmare Colegiul consideră că prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a fost invocat de recurenți declarativ, nespecificând care eroare prevăzută la pct. 6) al articolului menționat a fost comisă de către instanța de apel.

Instanța de recurs constată că, instanța de apel, la examinarea cauzei penale a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, adoptând o decizie legală și întemeiată.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la casarea sentinței

instanței de fond. Or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia corectă de casare a sentinței atacate, totodată oferind răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Colegiul penal de asemenea constată că, recurenții de fapt își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanța de apel, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală și astfel, nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării hotărârii contestate.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Colegiul penal consideră că, toate probele prezentate au primit o apreciere corectă, iar concluziile făcute de instanță de apel rezultă din probele acumulate la prezenta cauză.

Astfel, Colegiul penal conchide că, este întemeiată concluzia instanței de apel precum că, învinuirea înaintată inculpatului este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în ansamblu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii - violența în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, acțiuni care au determinat victima la tentativă de suicid.

Totodată, Colegiul penal conchide că, în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de reapreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea unei alte soluții, decât cea pe care materialul probator o susține. În cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Cât privește pretinsa eroare de drept prevăzută la pct. 8) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, semnalată de recurenți, instanța de recurs o consideră ca fiind indicată în mod declarativ, deoarece acest temei este prezent atunci când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective, însă, reieșind din alegațiile recurenților, aceștia nu sunt de acord cu încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal de către instanța de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță.

Colegiul penal analizând argumentele și solicitările recurenților, în coraport cu materialele cauzei și decizia recurată, ajunge la concluzia că probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art.101 Cod de procedură penală,

din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă că inculpatul Coca Gheorghe a comis infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal menționează că, judecând apelurile, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond. Astfel, instanța de apel corect a ajuns la concluzia enunțată la pct.10 din prezenta decizie, stabilind totodată, că vinovăția inculpatului Coca Gheorghe a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, care demonstrează vinovăția inculpatului în afara oricărui dubiu rezonabil, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

De asemenea, instanța de recurs consideră necesar a menționa că, potrivit prevederilor art.art.27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum îl propun recurenții este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de 9 Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la examinarea recursurilor în speță, nu și-a găsit confirmare prezența erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Referitor la temeiul indicat de recurenți, și anume pct.9) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră că este neîntemeiat și se menționează că, condiția esențială pentru tragerea persoanei la răspundere penală constă în aceea că fapta imputată să fie prevăzută de legea penală ca infracțiune, or, în speța dată infracțiunea în baza căruia a fost condamnat Coca Gheorghe, nu este exclusă din Codul penal.

Astfel, Colegiul penal atestă că, la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de către recurenți prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8) și 9) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

14. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Coca Gheorghe cu avocatul acestuia, Popescu Mihai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Coca Gheorghe xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 noiembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac